

мора да напуни 30 година живота и да је најмање 9 година држављанин САД. И још неки ранији уставни су правила разлику између активног и пасивног бирачког права као Устав Француске II Републике од 1848. год. по коме се активно бирачко право стицало с навршених 21 годину живота а пасивно бирачко право с навршених 25 година живота, Устав Републике Италије од 1948. године такође предвиђа да се за избор сенатора активно бирачко право стиче с навршених 21 годину живота, а пасивно бирачко право (да се буде изабран у Сенат) с навршених 40 година живота.

2. ЗАШТИТА БИРАЧКОГ ПРАВА

Од оног момента када је бирачко право признато и ужива се, нужно се поставља и питање његове заштите у различитим случајевима његове повреде. До те повреде бирачког права грађана може да дође на различите начине, од бројних субјеката (лица, организација и сл) као и у различито време па је и важно да та заштита буде стална, у свим фазама изборног процеса. Овом заштитом бирачког права грађана се постиже обезбеђивање слободног опредељивања грађана на изборима и спречавање сваког спољашњег утицаја на њих који би битно ограничио њихову стварну (слободну) вољу. Саму повреду бирачког права грађана могу да изазову како политичке странке које учествују у изборном процесу, тако и органи задужени за спровођење избора, али и само грађани (бирачи) услед непостојања њихове бирачке културе. У зависности од времена пружања заштите бирачког права, разликује се заштита пре избора, у току избора и након избора – дакле, она је стална, а према органима који пружају ту заштиту разликује се заштита коју пружају органи задужени за спровођење избора и заштита коју пружају органи овлашћени за пружање правне заштите свих права грађана па и бирачког права. Све државе понаособ својим изборним прописима регулишу питање заштите бирачког права као и органа који је пружају и у томе се огледају особености њихових правних и политичких система као и степен развијености правне и политичке заштите коју пружају бирачком праву. У Републици Србији постоји разгранат систем бирачког права, и у њему учествују судови и државни органи као и Уставни суд, који одлучује о изборним споровима за које законом није одређена надлежност судова.

а) Заштита бирачког права пре избора

Заштита бирачког права грађана пре избора односи се пре свега на њихов